

т». Харків: Друкарня Мадрид. 2017. С. 100. 4. Гендерні відмінності особистісних характеристик віртуального спілкування молоді студентського віку / Т. О. Солодовник, Ж. Б. Богдан, Н. В. Середа // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2019. № 3. С. 110–121.

*Штученко І. Є., Кутєнова С. С., Чанлій Є. В.
м. Харків, Україна*

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

РОЛЬ ІМІДЖУ ВИКЛАДАЧА У ФОРМУВАННІ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ

Головне завдання діяльності педагога – це передача своїх знань, свого досвіду іншим. Але у сучасному освітньому процесі завдання педагога не обмежується лише трансляцією знань. Сьогодні, педагог – це особистість, яка будує взаємини з людьми, налагоджує контакти та ефективну взаємодію з іншими для того, щоб керувати їх розвитком. Тобто педагог – це досвідчений лідер, людина, яка має авторитет у групі, користується її довірою для спонукання членів групи на досягнення спільних цілей та регулювання взаємовідносин між її членами. Лідер має бути здатним контролювати, мотивувати та направляти на виконання поставлених завдань як себе, так і інших людей. Таким чином, викладачі, які керуються високими моральними цілями, виявляють лідерські якості впливу на оточуючих. Однією з умов успішної лідерської діяльності є відповідність іміджу обраного лідера його статусу. Тобто, треба звернути увагу на поведінку, риторику та зовнішній вигляд педагога-лідера.

Ціль даної статті – розкрити значущість іміджу викладача у процесі формування лідерських якостей студента.

Багато вчених вивчали питання іміджу. Серед них можна виділити Скотт Дж., Бірд П., Довга Т. Я., Рацул А. Б., Бозаджієва В. Л., Попова О. І., Бондаренко В. В. та інших дослідників.

Для того, щоб сприяти розвитку лідерських якостей у студента, викладач сам повинен володіти найбільшим, відносно інших членів групи, переліком бажаних рис особистості та характеру. На

думку О. Г. Романовського, компетентні, харизматичні лідери під своїм керівництвом породжують нових лідерів [1].

В. В. Бондаренко вважає, що статус лідера вимагає від людини не тільки володіння особистісними лідерськими якостями, а й розуміння зовнішніх та внутрішніх особливостей ділового стилю, тобто позитивного іміджу [2].

Поведінковий імідж викладача включає: 1. Невербальний (руховий) імідж – оптико-кінетична система знаків (міміка, пантоміміка, жести). Жестикуляція людини має велике значення у формуванні думки та певного ставлення до неї в інших осіб. Приємна посмішка, відкритий погляд, пластичні рухи педагога викликають позитивний відгук у студентів. 2. Вербальний (мовленнєвий) імідж – культура мовлення людини. Включає не тільки усне, а й письмове мовлення. Мова викладача має характеризуватись правильністю вимови, грамотністю, змістовністю інформації, доречністю та логічністю висловлювань. Також викладач має достатньо просто та доступно подавати матеріал, тобто враховувати рівень обізнаності студента для кращого розуміння. 3. Середовищний імідж – включає житло, місце роботи, соціальне оточення (родичі, знайомі, колеги, друзі), речі, якими людина користується у повсякденному житті (автомобіль, меблі тощо). Також до середовищного іміджу відносять захоплення та хобі. Цей вид іміджу має серйозний вплив на студента. Наприклад, влаштування кабінету педагога видає всю інформацію про позитивні та негативні риси особистості викладача [3].

У своїх роботах О. Калюжний додає внутрішній імідж – внутрішній світ особистості, уявлення про його духовний та інтелектуальний розвиток, цінності. Автор відносить сюди риси особистості викладача, які допомагають йому розуміти внутрішній світ студента, співпереживати, забезпечити володіння собою та сприяти активному впливу на студента [4].

На нашу думку, важливу роль у процесі формування лідерського потенціалу студентів відіграє зовнішній вигляд викладача: стиль, сучасність та охайність одягу. Викладач повинен викликати у студента відчуття поваги та бажання рівнятися на нього.

У нашій статті ми спробуємо відповісти на питання: «Який саме зовнішній вигляд повинен мати викладач, який стиль одягу йому слід використовувати для формування лідерського потенціалу студентів?». Слід зазначити, що навіть невеликі деталі, такі, як:

макіяж, прикраси, окуляри та інші аксесуари створюють імідж викладача та надають певну атмосферу та враження щодо педагога [5].

На нашу думку, викладачеві слід мати діловий, офіційний стиль одягу. Жінка повинна мати стриманий та охайний макіяж. Її зачіска має бути стильною, але у той же час не вульгарною. Що стосується одягу, то це може бути: спідниця або сукня довжини міді або максі, брюки або класичні джинси, піджак або кардиган, блуза або джемпер. Перелічений одяг повинен бути нейтральних відтінків, тому що дуже яскраві кольори будуть відволікати студентів. Взуття теж має бути у класичному та стриманому стилі: туфлі на плоскій підшві або невеликому підборі (не вище 7 см), лофери, черевики та чоботи. Весь образ повинен бути гармонійним та добре поєднаним. Якщо це чоловік, то йому слід вдягати костюми, джинси, сорочки, джемperi та жилетки. Що стосується взуття, то це можуть бути туфлі, черевики. Зачіска має бути доглянутою та стильною, а аксесуари нейтральними та доречними.

Отже, можливо зробити висновок, що зовнішній вигляд викладача – вкрай важливий фактор у формуванні авторитету та поваги серед студентів. Кваліфікованому педагогу слід приділяти увагу своєму іміджу, стежити за охайністю, сучасністю та доречністю свого одягу, аксесуарів та зачіски.

Література. 1. Педагогика лідерства : Монографія / А. Г. Романовский, В. Е. Михайличенко, Л. Н. Грень. Харків: ФЛП Бровин А. В. 2018. С. 500. 2. *Бондаренко В. В.* Особливості формування іміджу для розвитку лідерських якостей у майбутніх психологів : Матеріали науковопрактичної конференції «Психолого-педагогічні аспекти розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді». 2017. Харків: НТУ «ХП». 2017. С. 198. 3. Педагогіка: інформативний виклад : Навч. посіб. для студентів ВНЗ / А. Б. Рацул, Т. Я. Довга. Київ: Слово. 2016. С. 342. 4. *Калюжний А. А.* Психология формирования имиджа учителя. Москва: Владос. 2004. С. 222. 5. *Підбуцька Н. В., Каблаш В. В., Руденко Ю. О.* Особливості формування іміджу молодого викладача : Матеріали у міжнародної науково-практичної конференції «Наукова школа акад. І. А. Зязюна у його соратниках та учнях». 2019. Харків: НТУ «ХП». 2019. С.214–215.